

ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Αγαπημένε μου πατέρα,

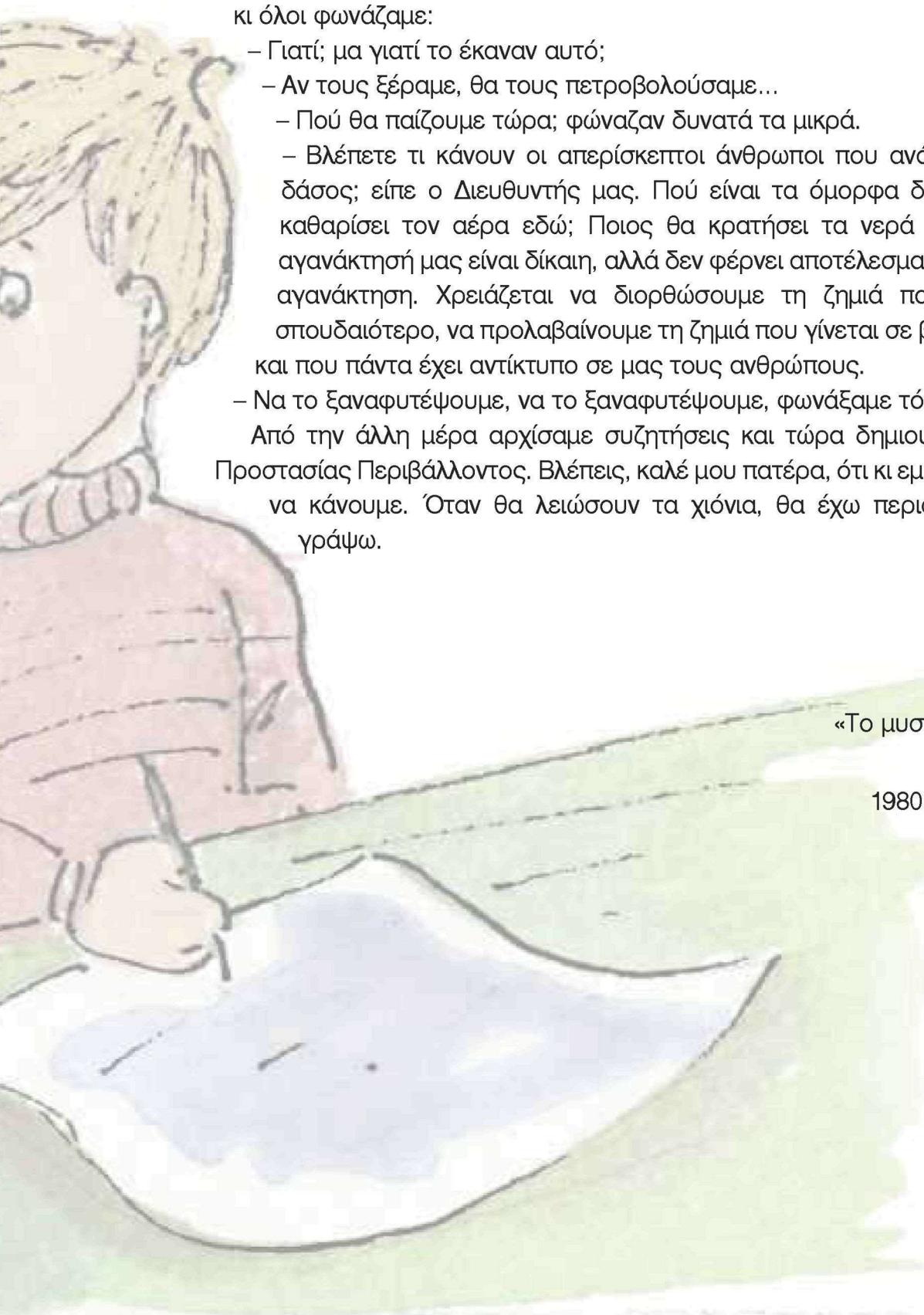
Το γράμμα σου μας γέμισε όλους χαρά. Τώρα καθισμένοι γύρω στο μεγάλο μας τραπέζι σου ετοιμάζει ο καθένας την απάντηση. Έτσι θα μάθεις από όλους νέα. Από ό,τι μας γράφεις, μεγάλη κούραση σε περιμένει, αφού θα επισκέπτεσαι συνέχεια τις διάφορες χώρες και θα λαβαίνεις μέρος στις συζητήσεις. Γι' αυτό μην έχεις καμιά έννοια για τα μαθήματά μας. Κάνουμε όλοι ό,τι μπορούμε για να προχωρούμε πάντα καλά. Τις πρώτες μέρες όλα ήταν δύσκολα. Είχε, όπως θα έλεγες, χαθεί η ισορροπία. Τώρα όμως βάλουμε μια καλή σειρά. Ο Μήτσος προσέχει τον Λάκη και η μητέρα κι εγώ τη Μίνα. Εγώ συνεργάζομαι πάντα καλά με τον Μήτσο. Καταλάβαμε όλοι πόσο άσχημο πράγμα είναι να διαταραχτεί η ισορροπία.

Μόλις έφυγες, πατέρα, άρχισαν τα μαθήματα και μας μίλησαν για το περιβάλλον. Πρώτα ο Διευθυντής σε όλους κι ύστερα ο δάσκαλος σε κάθε τάξη.

«Τούτη η χρονιά», μας είπαν «είναι αφιερωμένη στην "Προστασία του περιβάλλοντος". Θα πρέπει μικροί - μεγάλοι να βάλουμε τα δυνατά μας, για να σταματήσει η ρύπανση. Θέλουμε από σας να προτείνετε λύσεις, όπως εσείς το καταλαβαίνετε το πρόβλημα». Κάθε μέρα γίνονται την πρώτη ώρα ανακοινώσεις και συζητήσεις πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα.

Οι πρώτες μέρες του Γενάρη, όπως γίνεται συνήθως, ήταν ωραίες. Μας πήγαν λοιπόν εκδρομή στο δάσος του κοντινού λόφου. Ήταν υπέροχα! Μοσχοβολούσε ρετσίνα και φρέσκια γη! Αντί όμως να διαλυθούμε, όπως γίνεται πάντα, για να παίξουμε, συνεχίσαμε την πορεία μας φέρνοντας έναν γύρο τον λόφο. Όση όμως χαρά νιώσαμε στην αρχή, τόση λύπη και περισσότερη αισθανθήκαμε, όταν αντικρύσαμε στην πίσω πλευρά το σημείο που πέρυσι το φθινόπωρο είχε πιάσει φωτιά. Εκεί ο λόφος ήταν φαλακρός κι αξιολύπητος! Εδώ κι εκεί μισοκαμένα ξύλα, ανακατωμένα με καπνιές και στάχτες βρεγμένες. Μια μυρουδιά καμένου πλανιόταν παντού... Στην αρχή μείναμε άφωνοι βλέποντας τη διαφορά του πρώτου τοπίου με το δεύτερο. Σε λίγο η θλίψη μας μεταβλήθηκε σε οργή

κι όλοι φωνάζαμε:

– Γιατί; μα γιατί το έκαναν αυτό;

– Αν τους ξέραμε, θα τους πετροβολούσαμε...

– Πού θα παίζουμε τώρα; φώναζαν δυνατά τα μικρά.

– Βλέπετε τι κάνουν οι απερίσκεπτοι άνθρωποι που ανάβουν φωτιά στο δάσος; είπε ο Διευθυντής μας. Πού είναι τα όμορφα δέντρα; Ποιος θα καθαρίσει τον αέρα εδώ; Ποιος θα κρατήσει τα νερά της βροχής; Η αγανάκτησή μας είναι δίκαιη, αλλά δεν φέρνει αποτέλεσμα αν μείνει μονάχα αγανάκτηση. Χρειάζεται να διορθώσουμε τη ζημιά που έγινε και, το σπουδαιότερο, να προλαβαίνουμε τη ζημιά που γίνεται σε βάρος της Φύσης και που πάντα έχει αντίκτυπο σε μας τους ανθρώπους.

– Να το ξαναφυτέψουμε, να το ξαναφυτέψουμε, φωνάξαμε τότε όλοι.

Από την άλλη μέρα αρχίσαμε συζητήσεις και τώρα δημιουργούμε Ομάδες Προστασίας Περιβάλλοντος. Βλέπεις, καλέ μου πατέρα, ότι κι εμείς αρχίσαμε κάτι να κάνουμε. Όταν θα λειώσουν τα χιόνια, θα έχω περισσότερα να σου γράψω.

Σε φιλώ
Γιάννης

«Το μυστικό του πατέρα»

Αυγή Παπάκου

1980, Εκδόσεις Ρέκος

σ. 31-33

4.

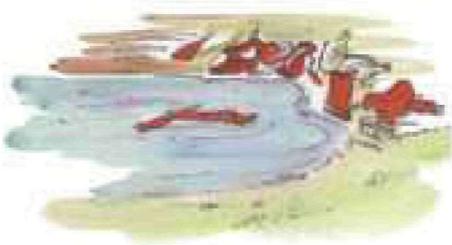
Διαβάζουμε τις παρακάτω λέξεις του κειμένου και τις γράφουμε στις εικόνες με τις οποίες ταιριάζουν.

ισορροπία

αφιερωμένη

ρύπανση

ανακοίνωση

ρετσίνι

αξιολύπητος

αγανάκτηση

προτείνω

5. Συζητάμε και απαντάμε στις ερωτήσεις.

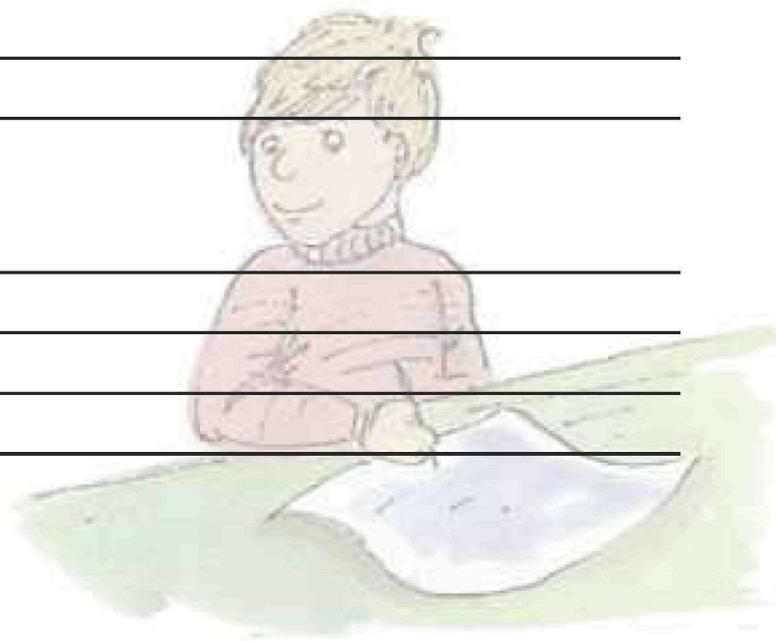
• Πώς ήταν οι πρώτες μέρες του σχολείου για τα παιδιά; Πώς εκφράζεται στο κείμενο;

• Τι είπε ο διευθυντής του σχολείου για τη φετινή χρονιά;

• Γιατί ο λόφος ήταν αξιολύπητος;

• Γιατί η αγανάκτηση δεν είναι αρκετή; Τι άλλο πρέπει να γίνει;

• Ποια λύση βρέθηκε;

6. Βάζουμε τις παρακάτω λέξεις στις προτάσεις με τις οποίες ταιριάζουν.

ισορροπία, αφιερωμένη, ρύπανση, ανακοίνωση, ρετσίνι, αξιολύπητος, αγανάκτηση, προτείνω

- Η σημερινή ομιλία είναι στο αξιωματικό έργο του Κωστή Παλαμά.
- Αναμένεται η των νέων οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης.
- Οι ακροβάτες πρέπει να διατηρούν την τους.
- Του έχουν τύχει τόσα βάσανα και δυστυχίες που είναι
- Μη μου να παίξουμε, έχω πολύ διάβασμα.
- Ναυάγησε ένα καράβι που μετέφερε πετρέλαιο, έξω από την Κρήτη, και προκάλεσε στη θαλάσσια περιοχή.
- Το βγαίνει από τα πεύκα.
- Τα επεισόδια στο γήπεδο προκάλεσαν στους φιλάθλους.

7. Διαβάζουμε προσεκτικά το γράμμα και συμπληρώνουμε.

- Το γράμμα απευθύνεται
- Στο γράμμα γράφουν εκτός από τον Γιάννη, ο, ο, η και η
- Με το γράμμα αυτό απαντούν
- Ο Γιάννης γράφει πόσο άσχημο πράγμα είναι να
- Η φετινή σχολική χρονιά θα είναι αφιερωμένη στην
- Τις πρώτες μέρες του Γενάρη πήγαν
- Ήταν υπέροχα γιατί μοσχοβολούσε
- Ένωσαν λύπη γιατί
- Ο διευθυντής είπε ότι χρειάζεται να τη ζημιά και το σπουδαιότερο να τη ζημιά σε βάρος της Φύσης.
- Ο Γιάννης θα γράψει περισσότερα

8. Διαβάζουμε προσεκτικά τις παρακάτω προτάσεις και συζητάμε τη θέση των υπογραμμισμένων λέξεων, των κλητικών προσφωνήσεων δηλαδή, στις προτάσεις.

-Αγαπημένε μου πατέρα, σου γράφω ένα ακόμα γράμμα.

-Κώστα, φέρε μου λίγο νερό.

-Πρόσεξε, Μαρία, αυτά που θα σου πω.

-Κύριε πρόεδρε, ο μάρτυρας ψεύδεται.

-Να σου πω, αγαπητέ μου, αυτό που σκέφτηκα.

> *Πότε χρησιμοποιούμε κλητικές προσφωνήσεις;*

> *Γιατί άραγε χρειάζονται τα κόμματα;*

9. Γράφουμε τις κλητικές προσφωνήσεις της παρένθεσης στον παρακάτω διάλογο.

καλέ μου κύριε, κοριτσάκι μου,
ευγενικό μου κύριε, κορούλα μου,
μικρούλα μου, αγαπημένο μου παιδί

«Το κοριτσάκι με τα σπίρτα»

- , τι κάνεις εκεί έξω στο κρύο;
- , προσπαθώ να πουλήσω αυτά τα σπίρτα για να ζήσω.
- Πού είναι οι γονείς σου, , δεν έχεις κάποιον να σε φροντίσει;
- Δεν έχω κανέναν, , η μητερούλα μου είναι στον ουρανό. Με κοιτάει από κει πάνω και πολλές φορές μου λέει, «..... , κάνε κουράγιο. Η σκέψη μου θα είναι πάντα μαζί σου. Μη φοβάσαι τίποτα,».

10. Α) Συζητάμε τη διαφορά των λέξεων πολύ-πολλή στις παρακάτω προτάσεις.

Σήμερα είναι **πολύ** ζεστή μέρα.

Σήμερα κάνει **πολλή** ζέστη.

Βάλε μου **πολλή** ζάχαρη στο γάλα.

Πίνω το γάλα μου **πολύ** γλυκό.

Ξεπερνάμε τα εμπόδια της ζωής με **πολύ** κόπο και πολλή χαρά.

Β) Παρατηρούμε την ορθογραφία του επιθέτου **πολύς** - **πολλή** - **πολύ** στα παρακάτω ζεύγη προτάσεων.

Ο **πολύς** θόρυβος βλάπτει την ακοή.

Οι **πολλοί** άνθρωποι φωνάζουν.

Η **πολλή** ζέστη δεν είναι ευχάριστη.

Οι **πολλές** δουλειές κουράζουν.

Το **πολύ** φαγητό παχαίνει.

Τα **πολλά** παγωτά αρέσουν στα παιδιά.

Γ) Τώρα συμπληρώνουμε τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς** ή το επίρρημα **πολύ** στο παρακάτω κείμενο.

Χτες το απόγευμα έγινε ένα σοβαρό ατύχημα. Ένα μικρό μπλε αυτοκίνητο, που έτρεχε γρήγορα, έπεσε με ταχύτητα πάνω σε ένα άλλο. Ο οδηγός ήταν κουρασμένος από τις δουλειές που είχε κάνει όλη τη μέρα. Από τις έννοιες και υποχρεώσεις έκανε λάθη στην οδήγηση και γι' αυτό τράκαρε. Αμέσως μαζεύτηκε κόσμος και έγινε φασαρία. Ο οδηγός του άλλου αυτοκινήτου έριξε βρισιές και φώναζε. Ήταν νευριασμένος και παραλίγο να του έριχνε και ξύλο.

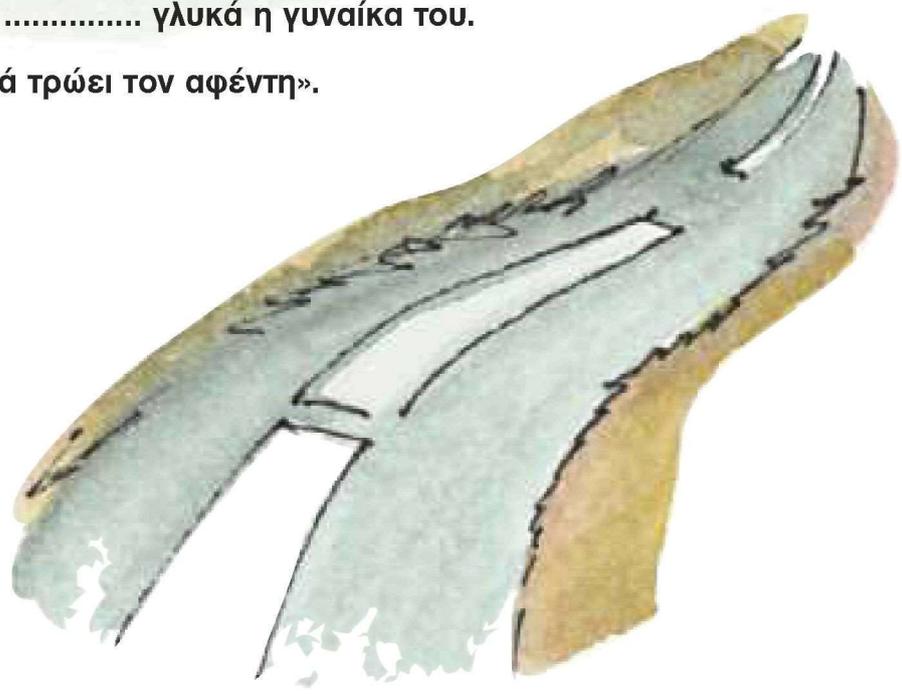
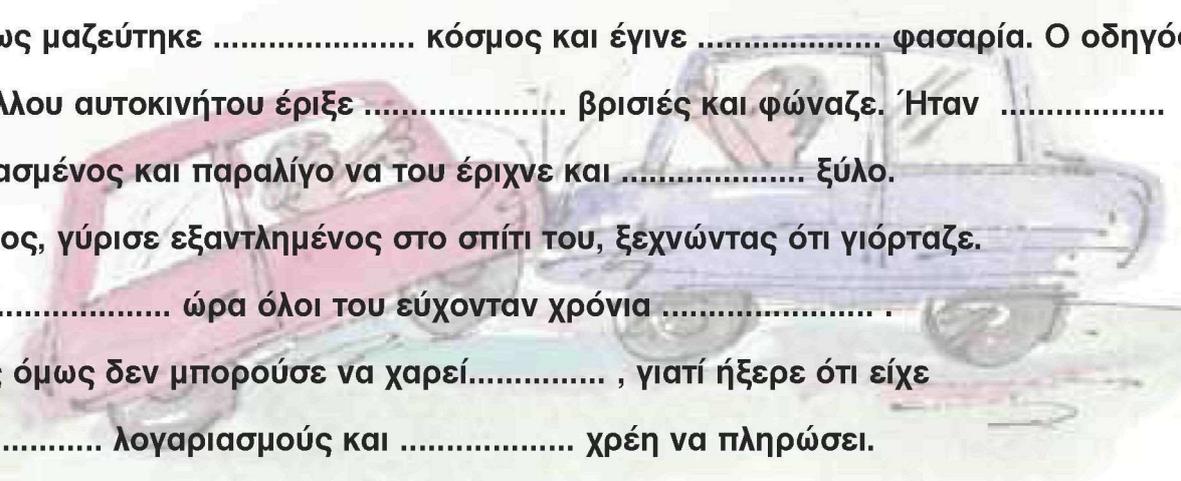
Τέλος, γύρισε εξαντλημένος στο σπίτι του, ξεχνώντας ότι γιόρταζε.

Για ώρα όλοι του εύχονταν χρόνια

Αυτός όμως δεν μπορούσε να χαρεί....., γιατί ήξερε ότι είχε λογαριασμούς και χρέη να πληρώσει.

«Έτσι είναι», του είπε γλυκά η γυναίκα του.

«Η δουλειά τρώει τον αφέντη».

11.

Παρατηρούμε και συζητάμε πώς γράφουμε ένα φιλικό γράμμα.

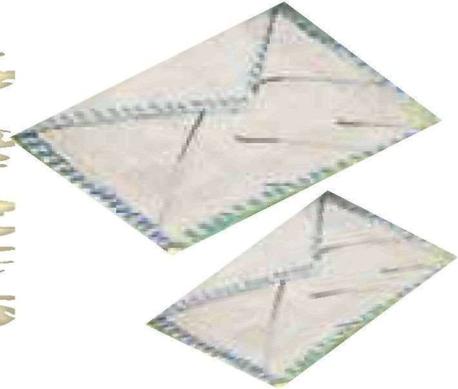
Τόπος, ημερομηνία

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2004

Προσφώνηση

Αγαπημένε/η μου φίλε/η
Αγαπημένοι/ες μου φίλοι/ες

Πώς τα πας; Τι κάνεις; Πώς περνάς; Ελπίζω να είσαι καλά.
Έλαβα το γράμμα σου και χάρηκα που είσαι καλά.

Κύριο θέμα

Χτες το βράδυ, ήρθε ο ξάδερφός μου, ο Πέτρος, από τη Ρωσία και
.....

Κλείσιμο γράμματος

Θα σε αφήσω τώρα. Περιμένω (με αγωνία/ με ανυπομονησία) τα νέα σου.

Χαιρετισμός

Σε φιλώ, πολλά φιλιά, με πολλή αγάπη
Πέτρος

Υστερόγραφο (Υ.Γ)

Α! Ξέχασα να σου πω.....

13.

Διαβάζουμε το γράμμα που έγραψε η Άννα στη φίλη της, Καλυψώ, την Πέμπτη 15 Ιανουαρίου του 1987 στην Αθήνα και συμπληρώνουμε τον αποστολέα, την ημερομηνία, το υστερόγραφο (Υ.Γ.) και τον παραλήπτη στη σωστή θέση.

Αθήνα,.....

Αγαπημένη μου.....,

Αύριο θα υποβάλω αίτηση για ένα τηλέφωνο ακόμα. Δεν υπάρχει άλλη λύση, για να μπορώ να τηλεφωνώ κι εγώ πού και πού. Τέλειωσαν οι γιορτές και οι διακοπές, γύρισαν οι φίλοι, άρχισε ξανά το σχολείο και μαζί ξανάρχισαν και τα ωριαία τηλεφωνήματα. Προσπαθώ να πείσω και τους δυο λεβέντες μας ότι το τηλέφωνο είναι για να λένε δυο λόγια μόνο και όχι για να λύνουν τα προβλήματα της αριθμητικής, να βρίσκουν τις γραμματικές ασκήσεις, να λένε πώς τα πέρασαν το πρωί και να διηγούνται ο ένας τι βιβλίο διάβασε και ο άλλος τι έκανε ο Αστερίξ με τη χύτρα και τους Ρωμαίους. Δε βαριέσαι! Εγώ το λέω και εγώ το ακούω. Δε θέλω, βλέπεις, να βάλω και τις φωνές.

Τηλεφώνησέ μου τα νέα σας.

Σε φιλώ

.....

..... Μην προσπαθήσεις να με πάρεις άλλη φορά ξημερώματα, ούτε τότε θα βρεις ελεύθερη τη γραμμή. Αν δεν κοιμάσαι νωρίς, πάρε με τα μεσάνυχτα.

«Σπίτι για πέντε»

Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

1987, Εκδόσεις Πατάκη

σ. 93-94